

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 1PP/138/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010738
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Frátrik
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3120010738.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín samosudcom Mgr. Michalom Frátrikom v trestnej veci odsúdeného W. M., nar. 5. júna XXXX v R., bytom I. X., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom 05. augusta 2020 rozhodujúci o návrhu odsúdeného na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Tr. poriadku, § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona sa odsúdený W. M., nar. XX. júna XXXX podmienkovo prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. OT 68/2019 zo dňa 28.06.2019 a trestným rozkazom Okresného súdu Žilina sp. zn. OT 75/2019 zo dňa 30.04.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. OT 75/2019 zo dňa 23.08.2019.

Podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona odsúdenému určuje skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov, súčasne nariaďuje probačný dohľad nad odsúdeným 18 (osemnásť) mesiacov, s odkazom na § 51 odsek 3 písmeno b) Tr. zákona ustanovuje obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a s odkazom na § 51 odsek 4 písmeno k) Tr. zákona ustanovuje povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať.

odôvodnenie:

Dňa 09.06.2020 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žiadosť odsúdeného W. M. o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorej odsúdený okrem iného uviedol, že nakoľko je invalid a je na plnom invalidnom dôchodku, počas výkonu trestu odňatia slobody nie je pracovne zaradený. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa v rámci svojich fyzických a psychických schopností snaží plniť všetky zadané úlohy kvalitne a zodpovedne. Snažil sa čo najviac zapojiť do aktivít ústavu, robí služby na baráka, má odslúžených 125 služieb, za ktoré bol riadne disciplinárne odmenený. Zúčastňuje sa športových prechádzok, číta, venuje sa štúdiu Biblického korešpondenčného kurzu, zúčastňuje sa sv. omši, duchovných rozhovorov s duchovným väzenským kaplánom.

Zo skráteného výpisu klienta ako aj z oboznámených rozhodnutí súdov vyplýva, že odsúdený bol trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp.zn. OT/68/2019 zo dňa 28.06.2019, právoplatným dňa 28.06.2019 uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa skráteného výpisu klienta, odsúdený na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov nastúpil dňa 28.06.2019 a tento vykonal dňa 26.06.2020. Dňa 26.06.2020 odsúdený nastúpil na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, ktorý bol odsúdenému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Žilina sp.zn. OT/75/2019 zo dňa 30.04.2019, právoplatným dňa 30.04.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp.zn. OT/75/2019 zo dňa 23.08.2019, právoplatným dňa 23.08.2019 pre

spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f), odsek 3 písmeno b) Trestného zákona. Tento trest odňatia slobody má odsúdený predpokladane vykonať dňa 25.06.2021.

Podľa „skráteneho výpisu klienta“ lehota pre podmienené prepustenie odsúdenému plyní od dňa 25.06.2020.

Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom zo dňa 23.06.2020 (ďalej len „hodnotenie,“) vyplýva, že odsúdený je rozvedený, má ukončenú základnú školu, je invalidný dôchodca. Do výkonu trestu bol dodaný do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina, kde mal slušné správanie a vystupovanie, porušenie interných noriem nebolo zistené. Dňa 23.07.2019 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len "ústav Dubnica"). Po absolvovaní pobytu na nástupnom oddiele, kde sa oboznámil s časovým rozvrhom dňa a ústavným poriadkom, bol umiestnený do oddielu odsúdených s diferenciačnou skupinou "B". Na podmienky výkonu trestu v ústave Dubnica sa adaptoval bez problémov. K personálu sa správa slušne. V kolektíve odsúdených je priateľský, inklinuje k duchovne založeným odsúdeným, konflikty nevyvoláva. Poriadok v osobných veciach si udržiava. Časový rozvrh dňa a ústavný poriadok dodržiava. Má zodpovedný prístup k plneniu povinností. K trestnej činnosti zastáva čiastočne kritický postoj, spočiatku svoju trestnú činnosť externalizoval. Má rezervy v oblasti morálneho a právneho vedomia. Vo voľnom čase je aktívny. Zapája sa do kultúrno-osvetových činností organizovaných v ústave, niektoré z nich aj spoluorganizoval. Pravidelne sa zúčastňuje duchovných aktivít. Je členom záhradkárskeho a biblického krúžku. Nie je pracovne zaradený zo zdravotných dôvodov, je invalidný dôchodca. Dlhodobo sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného formou udržiavania čistoty a poriadku, ako aj vykonávaním služby v sektore, za čo bol jedenkrát disciplinárne odmenený. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava formou korešpondencie, návštev a telefonovania s rodičmi. Rodičia ho podporujú aj materiálne zasielaním financií a balíkov. Ich vzťahy sa mu podarilo revitalizovať a v súčasnosti sa javia ako súdržné a podporujúce. Nemá do riešenej otázky bývania po výkone trestu. Doposiaľ bol jedenkrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Program zaobchádzania je zameraný najmä na dodržiavanie interných a zákonných predpisov, analyzovanie príčin páchania trestnej činnosti, uvedomovanie si dôsledkov páchania trestnej činnosti na život odsúdeného a jeho rodinu, zvyšovanie morálneho a právneho vedomia formou samovzdelávania a individuálnych pohovorov, zapájanie sa do aktivít zameraných na protialkoholovú osvetu, budovanie kritického postoja k páchanej trestnej činnosti, hľadanie reálnych životných perspektív po výkone trestu, zmysluplné využívanie voľného času, zapájanie do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného a udržiavanie pozitívnych vzťahov s primárnou rodinou. Stanovené ciele zaobchádzania plní čiastočne v oblasti edukácie, nakoľko má čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, ako aj nedostatočné morálne a právne vedomie, ostatné časti plní. Riziko sociálneho zlyhania odsúdeného je hodnotené ako stredné. Resocializačná prognóza je vyhodnotená ako menej priaznivá. Rizikovými faktormi u odsúdeného sú opakované páchanie trestnej činnosti, vykazovanie znakov závislosti na návykových látkach, emočná labilita zapríčinená závislosťou na návykových látkach, nízke vzdelanie. Záverom hodnotenia ústav konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a neodporúča podmienené prepustenie odsúdeného.

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplýva, že odsúdený bol celkovo 6-krát trestne stíhaný. V dvoch prípadoch (trestná vec vedená pred Vojenským obvodovým súdom Bratislava sp.zn. 1T/99/99 a trestná vec vedená pred Okresným súdom Žilina sp.zn. 0T/46/2018) sa na páchatela hľadí, akoby nebol odsúdený. V ďalšej trestnej veci (trestná vec Okresného súdu Trenčín sp.zn. 5T/313/2002) bol odsúdenému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, z ktorého výkonu bol odsúdený podmienené prepustený dňa 30.09.2003, pričom v skúšobnej dobe sa odsúdený osvedčil. V ďalšom trestnom konaní (konanie vedené pred Okresným súdom Žilina pod sp.zn. 35T/61/2018) súd upustil od uloženia súhrnného trestu, vzhľadom na vyššie uvedené odsúdenie v trestnej veci Okresného súdu Žilina sp.zn. 0T/46/2018 (kde sa na páchatela hľadí, akoby nebol odsúdený). V prípade ďalších dvoch odsúdení sa jedná o prípady, za ktoré aktuálne odsúdený trest odňatia slobody vykonáva. Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody druhýkrát.

Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania.

Dňa 26.06.2020 bolo súdu doručené písomné podanie subjektu OZ Dobrý pastier (č.l. 26), z ktorého vyplýva, že toto OZ poskytne za správanie odsúdeného spoločenskú záruku.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám s tým, že záver zostáva nezmenený.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že: Z podaného návrhu zo strany odsúdeného je badateľný ten prísľub, že v prípade podmieneného prepustenia má odsúdený viesť riadny život. Vzťahy s rodičmi si napravil, má zabezpečené ubytovanie. Pokiaľ sa jedná o hodnotenie ústavu, tak mám za to, že toto je v zhode s tými skutočnosťami, ktoré odsúdený vyhodnotil v žiadosti. Odsúdený sa adaptoval, je priateľský, zapája sa do aktivít. Musím však povedať, že druhá časť hodnotenia nezodpovedá tým skôr uvedeným skutočnostiam, a preto hodnotenie nepôsobí ako homogénny prvok. Mám za to, že okrem diskriminačného udeleného bodu za pohlavie, je aj bod za vzdelanie diskriminačný, kde sa už vyjadril aj krajský súd, že aj toto je diskriminačné. Pokiaľ dostal body za emociálnu stabilitu, tieto body vnímam za problematické, nakoľko kpt. Romaniaková, ktorá hodnotenie vypracovala, už v minulosti svojim hodnotením ukázala, že toto nemá výpovednú hodnotu v týchto konkrétnych bodoch, v konaní sp. zn. 6Pp 215/2018 si odsúdený dával žiadosť o podmienené prepustenie, ktorá bola následne stiahnutá, ale stihlo sa vypracovať riziko sociálneho hodnotenia, kde odsúdenému nebol pridelený žiadny bod za emočnú labilitu, následne tri mesiace potom si opätovne podal žiadosť a opätovne bolo vypracované hodnotenie sociálneho rizika, kde už bod bol pridelený, a to bez vysvetlenia, čo potom skritizoval krajský súd. Pokiaľ ide o čiastočne kritický postoj jedná sa o obdobnú situáciu ako v iných konaniach, kde mali odsúdení konštatovaný čiastočný kritický postoj k trestnej činnosti, a to napriek tomu, že obaja vykonávali tresty v Leopoldove v strednom alebo v maximálnom stupni stráženia, kde pri ich preradeniach bol konštatovaný plne kritický postoj, avšak potom ako boli umiestnení v ÚVTOS DCA sa tento zmenil na čiastočný. My si uvedomujeme, že hodnotenie sociálneho zlyhania nie je jediným kritériom pre vyhodnotenie splnenia podmienok na podmienené prepustenie, ale myslíme si, že existuje dôvod tieto hodnotenia posudzovať s nadhľadom. Myslím si, že keby odsúdenému odpočítali 2 body, tak by bolo hodnotenie priaznivé. Ak ide o samotné odsúdenia, tých nie je málo. Na druhej strane si je však súd vedomý toho, že boli prepustení aj odsúdení s vyšším počtom trestných činov. Faktom je, že aktuálne vykonávané tresty mali spôsobiť škodu 1,29 resp. 2,29 Eur. Vzhľadom k tomu že odsúdený vykonal už rok z trestu, mohol by materiálne podmienky považovať za splnené a odsúdeného podmienené prepustiť.“ Právom konečného návrhu uviedol, že navrhuje, aby bolo vyhovené návrhu a odsúdený bol podmienené prepustený.

Odsúdený na verejnom zasadnutí právom konečného návrhu uviedol, že sa pripája j návrhu obhajcu, je si vedomý všetkého, čo spravil. Lutuje to. Zobral si ponaučenie na zvyšok života. Bude viesť riadny život.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí právom konečného návrhu uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie a vzhľadom na hodnotenie ústavu navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť.

Súd po oboznámení sa s trestným spisom, predovšetkým s návrhom odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, s hodnotením Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, s resocializačnou prognózou, so skráteným výpisom klienta, odpisom registra trestov a tiež s pripojenými rozhodnutiami súdov zistil, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody) a taktiež boli u odsúdeného splnené podmienky materiálne. Na tomto základe preto samosudca dospel k záveru, že návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bol s poukazom na § 66 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona, dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie

riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšom pôsobení výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave odsúdený trest odňatia slobody vykonáva.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, tak tá bola v čase rozhodovania splnená, pretože odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery nariadených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu odsúdený preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka javí ako splnená. Súd sa podrobne oboznámil s obsahom hodnotenia, o ktorého správnosti súd nemá dôvod pochybovať a zistil, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina bolo slušné, porušenie interných noriem nebolo zistené. Aj počas výkonu trestu odňatia slobody sa odsúdený správa slušne. V kolektíve odsúdených je priateľský, inklinuje k duchovne založeným odsúdeným, konflikty nevyvoláva. Poriadok v osobných veciach si udržiava. Časový rozvrh dňa a ústavný poriadok dodržiava. Má zodpovedný prístup k plneniu povinností. Vo voľnom čase je aktívny. Zapája sa do kultúrno-osvetových činností organizovaných v ústave, niektoré z nich aj spoluorganizoval. Pravidelne sa zúčastňuje duchovných aktivít. Je členom záhradkárskoho a biblického krúžku. Nie je pracovne zaradený zo zdravotných dôvodov, je invalidný dôchodca. Dlhodobo sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného formou udržiavania čistoty a poriadku, ako aj vykonávaním služby v sektore, za čo bol jedenkrát disciplinárne odmenený. Disciplinárne potrestaný nebol. Na základe vyššie uvedených skutočností samosudca dospel k záveru, že odsúdený svojim správaním a plnením si svojich povinností preukázal polepšenie, ako i schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody.

Súd zaoberajúci sa žiadosťou odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody považuje za splnenú aj tretiu zákonnú podmienku, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode. Súd opätovne vychádzal z hodnotenia ústavu, z ktorého vyplýva, že správanie odsúdeného je od počiatku na požadovanej úrovni. Hoci ústav v hodnotení uvádza, že odsúdený zastáva iba čiastočne kritický postoj k trestnej činnosti, z jeho písomného návrhu a správania sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody vyplýva, že odsúdený má skutočne záujem žiť riadnym životom, venovať sa duchovným a iným plnohodnotným činnostiam s cieľom ďalšieho rozvoja svojej osobnosti. Vo voľnom čase je aktívny. Zapája sa do kultúrno-osvetových činností organizovaných v ústave, niektoré z nich aj spoluorganizoval. Pravidelne sa zúčastňuje duchovných aktivít. Je členom záhradkárskoho a biblického krúžku. Súd prihliadol i na to, že odsúdený udržiava kontakt s vonkajším prostredím, a to formou korešpondencie, návštev a telefonovania s rodičmi. Rodičia ho podporujú aj materiálne zasielaním financií a balíkov. Ich vzťahy sa mu podarilo revitalizovať a v súčasnosti sa javia ako súdržné a podporujúce. Podľa názoru súdu sú tieto rodinné vzťahy dôležité pre riadne začlenenie sa odsúdeného do spoločnosti po výkone trestu odňatia slobody.

Súd ďalej uvádza, že sa nestotožňuje so závermi resocializačnej prognózy. Nestotožňuje sa so záverom, že by mal byť odsúdenému pričítaný negatívny bod za kritérium pohlavia a tiež za kritérium dosiahnutého vzdelania. Súd považuje za nesprávne pričítať odsúdenému na ťarchu odsúdeného také kritérium (pohlavie, či vek odsúdeného), ktoré odsúdený nemá možnosť ovplyvniť. Zároveň súd nepovažuje za správne tvrdenie, že keď je odsúdený mužského pohlavia je u neho zvýšené riziko recidívy. Čo sa týka dosiahnutého vzdelania u odsúdeného (za ktoré odsúdený tiež dostal negatívny bod), tak súd je toho názoru, že nie všetci majú rovnaké podmienky, možnosti a predpoklady na to, aby dosiahli čo najvyššie vzdelanie, a preto nemožno stupeň dosiahnutého vzdelania hodnotiť udelením negatívneho bodu. S poukazom na uvedené súd uvádza, že k resocializačnej prognóze pristupoval tak, že zohľadnil iba tie kritéria, ktoré je (a v čase nastania tejto skutočnosti bolo) v možnostiach odsúdeného svojim konaním ovplyvniť.

Súd zároveň prihliadol na ústav, v ktorom odsúdený aktuálne trest odňatia slobody vykonáva (odsúdený vykonáva trest odňatia slobody v ústave s najmiernejším režimom, ktorá skutočnosť svedčí o vyhovujúcom sa správaní odsúdeného), pričom podľa názoru súdu možno prijať záver, že v prípade odsúdeného W. M. nie je naďalej nevyhnutné ďalšie pôsobenie ústavu na správanie odsúdeného.

Súd konštatuje, že riziko recidívy nemožno u žiadneho odsúdeného, a teda ani v prípade W. M. úplne vylúčiť, avšak vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, s prihliadnutím aj na povahu spáchaných trestných činov a s prihliadnutím na ústav, v ktorom odsúdený trest odňatia slobody vykonáva, dospel súd k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že odsúdený bude v budúcnosti viesť riadny život.

Z uvedených dôvodov súd vyhovel návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko po dôslednom zvážení spĺňa odsúdený podľa názoru súdu zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie. V záujme eliminovať prípadné riziko ďalšej trestnej činnosti zo strany odsúdeného, súd odsúdenému určil skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, nariadil odsúdenému probačný dohľad na dobu 18 mesiacov, určil odsúdenému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a ustanovil odsúdenému povinnosť zamestnať sa alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať, ktoré obmedzenie a povinnosť vzhľadom na zostávajúcu dobu výkonu trestu odňatia slobody a správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, považuje súd za primerané, vhodné a dostatočné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa práva na jej podanie výslovne vzdal.